

KÖZGAZDASZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XI. ÉVFOLYAM, 10. SZÁM.

ÁRA: 60 FILLÉR

1969. MÁJUS 29.

Nem vagyunk-e túl kényelmesek!?!...

Napjainkban a KISZ-szervezet legégetőbb feladata a szeptember 1-ével bevezetésre kerülő ösztöndíjrendeletről kapcsolatos feladatok minél jobb ellátása. Mivel a KISZ a hallgatóság szerve, így abban a bizonyos ösztöndíj bizottságban a KISZ képviselőitől várhatjuk, hogy érdekeinket a leginkább képviselje.

Ehhez azonban alapos előkészítő munkára van szükség, ami viszont időbe telik. Ugy tűnik, nem elég korán kezdődött az előkészítés,

mivel ha úgy fejezik be az évet, hogy az alábbi teendőket, majd csak ősszel végezzük el:

— alapszerveként kijelölni a csoport képviselőjét,

— kari küldöttgyűlésen megválasztani a két állandó KISZ-képviselőt,

— csoportonként az egyes tagokról külön-külön javaslatot készíteni,

...akkor nehezen képzelhető el, hogy szeptember 25-e körül ösztöndíjfelvétel lesz. Ugyanis a szeptember arra kellene, hogy az ösztöndíj bizottság alaposan áttanulmányozza a rendeletet, mivel sok múlik azon, hogy milyen mélyen ismerik az egyes mondatok tartalmát, mennyire vannak tisztában saját mozgási

lehetőségükkel (pl. alacsonyabb vagy magasabb kategóriákba való sorolás stb.), valamint, hogy az egyes hallgatókat külön-külön alaposan megtárgyalják.

Azt, hogy még csak itt tartunk, azzal magyarázták, hogy az Egyetemi Tanács majd csak júliusban fogja véglegesen elfogadni, s addig nem lehet elkezdni a munkát.

Ez nem indok, hiszen a KISZ-képviselőket a kari küldöttgyűlés választja, s semmi baj sem történne, ha már az Egyetemi Tanács ülésén a KISZ-képviselők névsorával a kezünkben vennénk részt. Ehhez be kellett volna tartani a KISZ csoportonkénti megbeszélésére adott május 25-i határidőt, sőt...

Igaz, hogy a rendelet végleges formája csak április vége felé, a szegedi konferencia után került a KISZ-hez, de ez már lényeges változtatást a korábbiakhoz képest nem tartalmazott.

Egyébként, ahogy más egyetemek sokkal korábban el tudták kezdeni a munkát (például a Műegyetemen, február 24-i dátummal kiadott stencile meghatározza az alapszerveket, a nevelőtanárok stb. feladatait, és most már az egész lebonyolítására egységes karton is van), — úgy a mi egyetemünk is hamarabb neki foghatott volna e feladat elvégzésének, hiszen itt nagyon nagy munka vár a KISZ-re (elsősorban a KISZ-alapszervezetekre — SZERK), s lényeges, hogy azt a lehető legjobban lássa el.

Végezetül még néhány szót; — mivel az új ösztöndíj-rendelet bevezetése a hallgatói érdekvédelem egy újabb, igen lényeges területét tárja fel, így nem ártott volna, ha az előkészítő munkába az érdekvédelmi bizottság vezetőjét is bevonták volna, nemcsak azért, hogy felsőbb érdekvédelmi fórumokon többet tudjon mondani, mint amennyi a stencilekben van...

Koncz Margit
EB-vezető



KULCSÁR JÓZSEF FELVÉTELE

Előkészítő Aligán

A KISZ VB már összeállította a nyári tanévkészítő tábort (vezetőképző tábort) terveit. A tábor augusztus 28-tól 31-ig fogadja majd Balatonaligán 130 meghívottját.

Minden karról 30 hallgatót jelölnek ki, a jelenlegi első évfolyamot szintén 30-an képviselik majd. Az első évfolyam résztvevőinek kiválasztásához a KISZ VB az alábbi szempontokat adta: minden szak képviselve legyen; az évfolyamvezetőség biztosítsa az egészséges arányt a pesti-vidéki hallgatók között. A KISZ VB 10 tagján kívül a karok képviselőitében a Diák-bizottság titkárait, tagjait, alapszervi titkárokat várják a táborba.

A program 6 témája átfogja a mai egyetemi KISZ-szervezet egészét, jövőjét.

Először a küldötttervezésről kell elméleti, mind operatív vonatkozásban. A továbbiakban a beszámoló,

amely a jövő feladatainak kifejtése általában a KISZ politikai-nevelő munkáját érinti. Pártépítés és kollégiumi vita, egyéni teljesítmények értékelése, mind beletartoznak ebbe a tág keretbe.

Külön témakör lesz a KISZ szerepe a tanulmányi, szakmai előrehaladás segítésében. Mint a szervezet legfontosabb funkciója, ez természetesen összefügg az egyéb napirendre kerülő kérdésekkel. A kollégiumi munka, az egyetemi KISZ-szervezet működési mechanizmusa szintén napirendre kerül. Felvetődik majd az évközben rendszeresen funkcionáló vezetőképző gondolata is. A jó előkészítés, az előzetes felkészülés érdekében a résztvevők időben kézhez kapják az írásos anyagot.

Elmélyedni az egyes témákban, ugyanakkor együtt végiggondolni a ránk váró feladatokat, javaslatot tenni és dönteni — ez lehetne a nyári tanévkészítő tábort jelszava.

—KK—

Néhány érdekesség a felvételi vizsgákról

Ebben az évben egyetemünk nappali tagozatára 1284-en jelentkeztek. Ebből 500 főt vesznek fel az idén, tehát a túljelentkezés több mint 2,5-szeres. A jelentkezők nemek szerinti megoszlása: 449 fiú, 835 leány. Az esti és levelező tagozatra jelentkező 1358 fő közül 633 férfi és 725 a nő.

Ha egybevetjük ezeket az adatokat a korábbi évek statisztikájával, akkor látjuk, hogy a férfi-nő arány egyáltalán nem változott.

A felvételi bizottságok háromtagúak. Minden bizottságban helyet foglal egy KISZ-delegált — eltérően a korábbi évek gyakorlatától — teljes jogú tagként szerepel, önálló szavazati joggal rendelkezik. A nappali tagozatra jelentkező hallgatók közül véletlenszerű kiválasztással válogatják ki azt a 100 főt, akik a rendes felvételin kívül kísérleti, ún. komplex írásbeli vizsgát tesznek.

Az egységes, összevont írásbeli vizsga június 26-án, a szóbeli pedig június 30-a és július 10-e között lesz.

—e—

Szerződés — német egyetemistákkal

A Berlieni Közgazdasági Főiskola háromtagú delegációja öt napot töltött Budapesten. KISZ-szervezetünk vendégeként. A látogatás célja a német és magyar fiatalok kapcsolatának további elmélyítése volt, s ennek szellemében az 1969-es munkaszerződés megkötése és ötéves barátsági szerződés tervezetének megfogalmazása. A német küldöttség idén 15 főt meghívott a schwed-i nemzetközi építőtáborba, ahol a munka után a fiatalok politikai rendezvényeken, vitákon vesznek részt.

Októberben egyetemünk KISZ-delegációját várják a német fővárosba, s ekkor kerül sor az ötéves barátsági szerződés aláírására. Egyetemünk delegációját Simon Pál, KISZ VB titkár vezeti. A

küldöttség az NDK megalakulása alkalmából rendezett ünnepségen is részt vevő, ahová meghívást kaptak Európa összes szocialista országának közgazdasági egyetemei, főiskolái.

Novemberben két hallgatót várnak egyetemünkről a TDK konferenciára, megfigyelőként, ahol egyikük felolvassa „Az egyetemi hallgatók közreműködése a szocialista gazdasági mechanizmus kialakításában” témájú dolgozatát.

Lenin születésének 100. évfordulóján, jövő év áprilisában ismét TDK konferenciára hívták meg egyetemünk két hallgatóját.

Kapcsolatunk további erősítéséről lapunk hasábjain rendszeresen beszámolunk.

— ász —

Történet-e mulasztás?

LAPUNK ELŐZŐ SZÁMÁBAN az esti és levelező hallgatók kerekasztal-konferenciájáról írtunk. Itt Prileszky Eszter V. éves külker szakos esti hallgató hozzájárulásában fölvetette a szakszemináriumok fontosságát, s negatív példaként megemlítette, hogy náluk az első félévben csak egy, ebben a félévben pedig március végéig egyetlen szakszemináriumot sem tartottak. Bedő Gyula elvtárs még a konferencián élesen reagált a nyilatkozatra, utalva arra, hogy a mulasztásért nem fog elmaradni a felelősségre vonás.

Nos, az ügy folytatásaként dr. Kreskay Ferenc, a Kereskedelmi Kar dékánja átiratot küldött dr. Szanyi Jenő tanszékvezető docenshez, melyben részletes jelentést kért a tanszékől.

A tanszék választát elküldte, sőt, az évfolyam hallgatói beadványokban is reagáltak a konferencián elhangzottakra.

A KER. KAR DÉKÁNJA PONTOS, a részletekre is kiterjedő vizsgálatot kíván folytatni, s így lapunk zártáig a történetekről nyilatkozatot adni még nem tudott.

Történet-e mulasztás a szakszeminárium-vezető, Radó László részéről? Hogyan foglal állást a tanszék? Mit mond a dékán? És mit Prileszky Eszter, valamint évfolyamtársai?

Ezekről a kérdésekről csak az ügy lezárása után, lapunk következő számában tájékoztatjuk olvasóinkat.

(pongrác)

TANÁR ÚR KÉREM!

...A tanár sokáig nézte a noteszt, halálos feszültség remeg az osztály felett. Mikor később a francia Rémuralom történetét olvastam, mikor a Conciergerie foglyai közül előszólták a halálraítélteket: mindig így tudtam csak elképzelni. Az agyuk utolsó, véres erőfeszítésben kapkodnak lélegzet után — még van két másodperc, az alatt mindenki villámgyorsan elmondja magában a mértani haladvány tételeit. Tanár úr, én készültem, mondja az ember magában. Tanár úr, fiam tegnap gyöngéledett. Az egyik lehajol a füzete fölé, mint a strucc, hogy ne lássák. A másik merően szembenéz a tanárral, szuggerrálja. A harmadik idegember, egész elernyed és behunyja a szemét: hulljon le fejére a bárd...

Most, június első vasárnapján — amikor, ahogy írja Karinthy tovább, a Conciergerie foglyait elővezetik, és a tanszék „hőhérjai” bárdjaikat élesítik — ünnepezzük pedagógusainkat. Tanáraink, a tanító néni, a matek tanár, a Csutka, a Dugó, a szigorú, az enyhe, a vérengző, az igazságos, mind egyszerű emberek, a hétköznapi munkásai. Egy generációval mögöttünk járnak, de egy generációval előttünk is. A Jövő emberét nevelik fel, a Jövő társadalmának alapjait rakják. Hőhéro? — Nem. Olyan normákat állítanak elénk, amelyeket el kell érünk. A Jövő szakemberei leszünk, a tudományos, technikai forradalomé, állandóan új meg új ismeretek, bővülő tananyag, haladni kell a korról, a kor követelményeit ki kell elégíteni. O az, a tanár, aki ezt a fejlődést figyeli, mércéjét hozzá igazítja. Szigorú? Nem. Igaza van. Csak jó szakembert engedhet ki az Életbe. Csak jó szakemberre van szüksége az országnak, csak jó szakember érvényesülhet.

Feladatuk nehéz. Az újat mindig nehéz megérteni, még nehezebb azt megszerettetni. Sokan vannak, akik nem értik, sokan vannak, akik nem veszik komolyan. A tanulásnak nem a vizsga a célja, az Élet az. Sokat kell utóvizsgára küldeni? — ez pillanatnyilag igen kellemetlen, de meg kell tanulni mindent, amit itt az egyetem falai között lehet, mert Ott Kinn, Az Életben már talán késő lesz...

...Egymayer az utolsó padban egészen elbújik Deckmann háta mögé, ő nincs is itt, köszönöm szépen, nem tud semmiről, őt írják be a hiányzók közé, törüljék az élk sorából, őt felejtsek el, béke poraira, ő nem akar részt venni a közélet küzdelmeiben...

Halász Géza

KÖSZÖNJÜK!

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani egyrészt az Elmélettörténet-csoportból Mátyás Antal és Simonné elvtársaknak, hogy — bár a tanrend nem ír elő szemináriumot, — mégis hetenként tartottak gyakorlatot, másrészt a Számvitel tanszékéről Erdős Ella és Szűcs Julia elvtársaknak, hogy a tanrendben előírt kéthetenkénti szemináriumok helyett kérésre — minden héten tartottak szemináriumot a pénzügy és iparszakos hallgatók részére.

III. évfolyam hallgatói

A jellemzésekről - őszintén

Lezajlottak az ötödik év-folyam csoportgyűlései, amelyek hivatottak voltak jellemezni a tagokat, öt együtt töltött év alapján véleményt mondani, s egyben a leendő munkahelyet tájékoztatni az illető munkásságáról, emberi tulajdonságairól.

Bár kötelező a jellemzések elkészítése, s ez némi viszolygást szül, mégis senki számára sem közömbös, hogy milyen benyomást tett csoporttársaira, milyen véleményt alakítottak ki azok róla. És talán a hangsúly is ezen van, és nem a munkahely tájékoztatásán, hiszen a legtöbb esetben ott már hosszabb-rövidebb idő óta ismerik az embert, s ha már elfogadták őt, a legtrikákból esetleg változtatják meg álláspontjukat egy-egy esetleges olyan kitétel miatt, amely a KISZ által adott jellemzésben szerepel. Továbbá minden valószínűség szerint a hivatalos egyetemi véleményezés esik nagyobb súllyal a latba, akkor is, ha valaki netán csak ezután keresne és találna munkahelyet.

Mégsem értelmetlen és céltalan dolog ez a vitatkozás, s a vélemény, hiszen talán az utolsó olyan alkalom, ahol minden tartózkodó udvariasság, köntőrfalazás nélkül hallja az ember erejét, esetleges hibáit, s most talán még nem késő, hogy levonja a megfelelő konzekvenciákat.

Előfordulhat persze, hogy lehetőleg mindenki tartózkodjék rosszat mondani a másiktól, de mindig akad valaki, aki elindítja a lavinát, s vége a „lekerekítettségnek”.

Hogy gyakorlatban mi valósult meg az őszinteségből? Igaz, nem minden, de azért valami igen. Hogy segítettek elő, hogy legalább ennyi eredmény legyen?

Kezdődött a dolog a módszer vitájával. Mindenki mindenkiről, mindenki néhány másról, mindenki egy másik-

ról, esetleg néhányan a többiekéről írjanak először, s utána hagyja jóvá a taggyűlés? Az utóbbi mellett döntöttünk és megválasztottuk a bizottságot. Ez lényegében paritásos alapon történt, igyekeztünk az igényeket a legmesszebbmenőkig kielégíteni. Ennek megfelelően a kollégista lányok, fiúk s a különböző egymással szorosabb kapcsolatban levő társaságok egy-egy képviselője kapott helyet a bizottságban, azzal, hogy ő írja a nyers vázlatot az általa legjobban ismert társakról.

Ezután megegyeztünk az alapvető szempontokban, amelyeket feltétlenül figyelembe kellett vennünk:

A tanulmányi, TDK-munka, adottságok, képességek, mozgalmi és társadalmi munka, világnézet, politikai beállítottság, emberi tulajdonságok, másokhoz való viszony.

Megegyeztünk továbbá, hogy igen differenciáltan alkalmazzuk ezeket a szempontokat, csak így lehet egyenlő a mérce. Nem kérhetünk számon például valakitől TDK-munkásságot, ha gyengébb tanuló, vagy kimondottan gyakorlati beállítottságú. Így persze a jellemzések többnyire pozitívumokat tartalmaznak, de véleményem szerint ez helyes is. Nem az a lényeg, hogy ki mit tud, vagy mire alkalmatlan, hanem ellenkezőleg, milyen feladatokra alkalmas. Eppen emiatt vetettük el azt az elképzelést, hogy kezdetként a különböző szempontokat megfelelő súlyozással ellátva, pontszámokat adjunk, s így rangsoroljuk a tagokat. Ez felesleges vitákra vezetett volna. A jövődől munkahely számára pedig teljességgel érdektelen, hiszen egy relatív sorolásról van szó, más környezetben pedig más az értékrend és a sorolás is.

Alapelv volt tehát, hogy az illető várható munkaterületének körülbelüli elvárásai szempontjából értékeljünk és ítéljünk valakit alkalmasnak vagy nem. Akadt olyan, aki sérelmezte ezt, mert teszem azt, gazdaságpolitikával akar foglalkozni, de öt év alatt soha egy politikai megnyilatkozása nem volt, s mi ezt meg is írtuk.

Természetesen ez, a politikai, világnézeti beállítottság és az emberi tulajdonságok, a közösséghez való viszony megítélése a legproblematisabb és ez ingerel leginkább vitára. Így is történt. Nem részletezem ezt, csak egy momentumot emelnék ki.

Többen úgy vélték, hogy elegendő a sommás vélemény, mivel „személyeskedés” az, ha valakit netán dicsérünk vagy bírálunk, kiemeljük emberi jó vagy rossz tulajdonságait. — Nagy félreértése ez a személyeskedés fogalmának.

Ha valakinek a véleményével vitatkozunk, vagy tetteit ítéljük meg, akkor személyeskedés a múltjával, emberi tulajdonságaival előhozakodni, s ezek alapján elfogadni esetleg egy rossz, vagy elvetni egy jó gondolatot, tettet. A jellemzés azonban nem elvi kérdés, hanem egy ember képe, s természetesen az ember szemé-

lyével foglalkozik, tehát személyeskednie kell.

Visszatérve a politikai beállítottság értékelésére:

Igen érdekes és feltűnő, hogy most mindenki politikusként, haladó marxistának tartja magát, bár soha nem érzett kényszert bizonyítani ezt.

Bizonyítékok nem lévén az egyetlen érv a jólsikerült államvizsga az ideológiai tárgyakból. Sajnos, így szerepel ez sok önéletrajzban is. El kellene gondolkozni azon, hogy helyes és elegendő-e egy vizsgára bevágott és jól előadott anyagra jó jegyet adni, és ezzel alapot szolgáltatni a visszaélésre.

A fentiek csak a csoportunkban szerzett tapasztalatokra támaszkodnak, nem érdeklődtem másoknál. De talán mégsem volt érdektelen elmondani őket.

— Véghelyi József —

A felelős felelőssége

Az év elején kezdte meg munkáját az általános kar pártvezetőségében Jenei György elvtárs, mint ifjúsági felelős. Az eltelt néhány hónap — úgy gondolom, — elég a kezdeti tájékozódáshoz, a lehetőségek felmérésére. Beszélgetésünk során először céljairól, elképzeléseiről kérdeztem.

Konkrét célokkal bekapcsolódni a mozgalomba, megfelelő „helyismeret” nélkül lehetetlen. Ezért az eltelt időben igyekeztem minél jobban megismerni az általános kari KISZ-szervezet munkáját. A legutóbbi taggyűlésen megvitattott és elfogadott referátumomban ennek a munkának tapasztalatait is nagymértékben felhasználtam.

A KISZ egyik legfontosabb feladatának tartom a belső demokrácia erősítését. — mondotta Jenei elvtárs. — Ez nem annyira

szervezeti, mint inkább tartalmi kérdés. A tagság aktivitásának kibontakoztatását, a tagság oldaláról, belülről kell megközelíteni.

A kari KISZ-vezetőségnek konkrét akciók szintjén kell felmérni az ifjúság tevékenységi területeit, hogy a „tanulni, dolgozni, szórakozni” jelszó valójában, szervezett és irányított mozgalmi élet jelszavává legyen.

A belső demokrácia fejlesztését különösen az egyetemi élet irányítása szempontjából tartom jelentősnek. Az egyetemi vezetésben nem kis szerepet tölt be a KISZ-szervezet. — Milyen segítséget adhat a KISZ a hallgatóknak a reform által egyre nagyobb mértékben lehetővé váló önálló szakmai felkészültséghez?

Az önállóság feltételei lényegében adottak. Úgy érzem, a TDK kereteit bővíteni, fokozatosan és folyamatosan állandó lehetőséget tudni biztosítani az egyes tárgyak iránt különösen érdeklődő hallgatóknak. A kari KISZ tanulmányi felelősre vár az a feladat, hogy felmérje az igényeket és lehetőségeket, s ezek ismeretében dolgozzon ki tervüket, amelynek keretében a viszonylag időben szűkre szabott tudományos TDK-munkát, a középiskolai önképző körhöz hasonlóan — diákköri mozgalommal szélesítik.

Igy a KISZ szervezné és irányítaná a hallgatók önálló munkáját, és többszöri fórumot teremtene a tudományos dolgozatok megvitatására.

Egyetemünkön nagyon elhanyagolt a tömegsport mozgalom. Milyen elképzelései vannak ennek megjavítására?

A hallgatók nagy része — miután a II. év végén megkapja a „teljesítette” bejegyzést — nem vesz részt rendszeresen a sportban. Hogy ez mennyire egészségtelen, gondolom, nem kell bővebben magyarázni. Eppen ezért szeretném, ha a kari KISZ-vezetőség szorgalmazná az asztalitenisz, röplabda, kosárlabda, kispályás labdarúgás és egyéb kari bajnokság szervezését. — Az itt elhangzottak még csak elképzelések, egy év múlva természetesen az eredményekről is beszámolhatok majd.

Kurtán Lajos

Meruk József

A PÉNZÜGYEK OKTATÁSÁRÓL

A kérés, mellyel Dr. Hagelmayer István tanszékvezető docenst felkerestem, immár hagyományos: szeretném, ha összefoglalná azokat a válaszokat, melyeket az új mechanizmus és az oktatási reform hozott a pénzügyi tanszék munkájában.

A gazdaságirányítási rendszer reformja nagymértékben megnövelte tanszékünk felelősségét az oktatásban — mondotta —, hiszen a gazdaság irányítása alapvetően pénzügyi eszközökkel folyik.

Természetes tehát, hogy a pénzügyi szakos hallgatóknak a pénzügyi szabályozók teljes komplexumával meg kell ismerkedniük ahhoz,

hogy a népgazdaság igényeit helyesen fel tudjuk mérni és ennek alapján megfelelő döntéseket hozzanak.

Oktatómunkánkat nehezítette az új mechanizmus első esztendejében az az objektív tény, hogy míg a szabályozórendszer már adott volt számunkra, értékelése, eredményességének felmérése csak később történni lehet.

JEGYZETELLÁTOTTSÁG

Törekvésünk az, hogy az egyes pénzügyi területekről külön-külön jegyzet készüljön. Már nyomdába adtuk a Vállalati pénzügyek, valamint a Pénzforgalom és hitel-kiegészítő jegyzet anyagát, a Költségvetés gazdaságtana, továbbá a Mezőgazdaság pénzügye, a Pénzügyi politika a szocializmusban című kéziratokat.

A SZAKÁGAZATOK KIALAKÍTÁSÁNAK KÉRDÉSEI

Szakunkon jelenleg semmiféle szakágazati rendszer

nincsen, s a jövőre vonatkozóan sincs még döntés.

Elképzeléseink viszont már vannak: kétféle szakosodási alternatíva látszik megvalósíthatónak.

Az egyik mikroelemző munkára, a szabályozó rendszerek alkotására, és tudatos beosztására teszi képessé a hallgatókat, a másik ágról pedig olyan közgazdászok kerülnek ki, akik egy adott gazdasági szervnél, az adott szabályozórendszeren belül fejthetnek ki maximális eredményre törekvő tevékenységet, (vállalatoknál nyereségmaximalizálási törekvés, költségvetési szerveknél egyéb szempontok alapján.)

Ezek az elképzeléseink mindenképpen megvalósulnak, függetlenül az ágazatosításra vonatkozó döntéstől, ugyanis szép számmal válogathatnak majd hallgatóink alternatív tárgyaink között. Abból azonban nem engedünk, hogy átfogó ismeretekkel is kell rendelkeznie annak, aki szakunkon végez.

ESETTANULMÁNYOK, SZAKMAI GYAKORLAT

Mi is úgy találjuk, hogy az esettanulmányok hatékony eszközei lehetnek az elmélet és gyakorlat összekapcsolásának oktatásunkban.

A közeljövőben készülnek ilyenek vállalati és mezőgazdasági pénz-

ügyekből és a bankokban folyó munka gyakorlatából.

Munkánkat rendkívül megkönnyíti, hogy jó kapcsolataink vannak a pénzügyi szervekkel (MNB, Beruházási Bank, Pénzügyminisztérium, stb).

Szakunk hallgatói túlnyomórészt későbbi munkahelyükön töltik majd a háromhónapos zárógyakorlatot. Ennek csak örülni lehet.

Korántsem ilyen megnyugtató a külföldi üzemi gyakorlatok szervezése és finansziális körülményei. Gyakran kell különböző szerveknél „kelteni”.

ha külföldi csere-csoportok érkeznek az egyetemre. Nemzetközi kapcsolataink fenntartásának és fejlesztésének pénzügyi feltételei is vannak — ezt az illetékeseknek sem szabad elfelejteniük — mondotta befejezésül a tanszék-vezető.

HÍREK

Május 23-án, pénteken a Budapesti Műszaki Egyetem tartották meg az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók III. Budapesti Konferenciáját. A konferencián Főzse Lajos elvtárs értékelte az 1968/69-es tanévben végzett munkát és vázolta az 1969/70-es tanév fő tennivalóit. Ezeket azután a különböző szekcióüléseken megvitaták és javaslatokat fűztek hozzájuk. A vita négy szekcióban folyt, megbeszéltek a programot a KISZ-titkárok, az érdekvédelmiek, a társadalmi munkafelelősök és a kollégiumi titkárok.

A szekciókban felmerült problémákat, javaslatokat figyelembe véve dolgozzák majd ki a jövő tanévi programot. A későbbiekben ismertették az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Budapesti Tanácsának névsorát is.

A konferencia fogadással zárult, melyen értékelték az „Egyetemisták a fővárosért — Főváros az egyetemistákért” mozgalom kezdeti tapasztalatait.

A konferencia egy sor aktuális kérdéssel foglalkozott, ezek részletes tárgyalására lapunk hasábjain még visszatérünk.

★

Egyetemünk pártbizottsága, pártbizalmiak és pártaktivák részére közös összejövetelt szervezett, melyen dr. Simai Mihály elvtárs tájékoztatót tartott a kínai helyzetről. Elemezte a „Nagy Ugrás” gazdasági és politikai következményeit, a jelenlegi maoista politika kialakulásának okait és következményeit, valamint egy sor társadalmi és gazdasági problémát. Jó lett volna, ha az előadást a KISZ-vezetők és aktivisták is meghallgatják.

—5—



REZIGNÁCIÓ

Foto: Kulcsár József

Bukott diáknak is tetszett

A programozott oktatás a kutatás homlokterében

A Statisztikai tanszék a tanár szakon kísérletképpen bevezette a programozott vizsgáztatást. A 14 vizsgázó hallgatótól vizsga után megkérdezték: hogyan jobb a vizsgáztatás? Hagymányosan, vagy programozott vizsgalappal? Noha többen elégtelent kaptak, 10-en az új módszer mellett szavaztak...

A programozott vizsgáztatás csak egyik fontos része a programozott oktatásnak — kezdi beszélgetésünket Dr. Balázs Béla docens, a modern, koncentrált oktatási forma kidolgozásának egyik hazai úttörője.

A tudományos és technikai forradalom szükségszerűvé tette az oktatás korszerűsítését. A tudomány ugrásszerű fejlődésével a tananyagok rohamosan duzzadnak, az oktatói munka intenzitása csökken, a hallgatók túlterhelése nő. Elsősorban az ő munkájuk könnyítését: a tanulás hatékonyságát szolgálja a programozott oktatás.

Múltja?

A modern pedagógiai forma 15 évnél nem idősebb irányzata. Az első kísérletek az Egyesült Államokban kezdődtek és Európában is rohamosan terjedni kezdett. Pressey már a 20-as években szerkesztett oktatógépet, de a próbálkozása akkor visszhang nélkül maradt. Évtizedeknek kellett eltelnie, hogy a fejlődés magasabb fokán igényelje a közvélemény a fejlettebb oktatási forma kidolgozását.

A kísérletek mai állása?

A programozott oktatás ma a Szovjetunióban és a fejlett tőkés országokban is a kutatás homlokterében áll. Olyan neves tudósok, foglalkoznak a kérdéssel, mint a szovjet Galperin, Ityelson, Iljin, Talizina, vagy az amerikai Skimmer, Krander, hogy csak néhányat említsék.

A korszerű pedagógia és a programozott oktatás között sokan egyenlőséget tesznek. Ez így természetesen nem lehet igaz. Ezek indokolatlan korlátok. Az újra, jobbra való törekvés nem jelentheti a régi teljes elvetését. Szükség van természetesen a hagyományos oktatási formára is.

A másik — bizonyos fokokig elterjedt — téves elképzelés, hogy a programozott oktatás döntő mértékben az oktatógépekből áll. Holott az eddigi tapasztalatok és a statisztikai adatok szerint az új módszer 80%-át a programozott tankönyvek és csak 20%-át adják az oktatógépek.

Mit tud egy univerzális oktatógép?

Tud új anyagot oktatni, vizsgáztatni, értékelni, s a legjobbak színvonalán álló anyagmennyiséget mindenki számára „érthetővé tenni”.

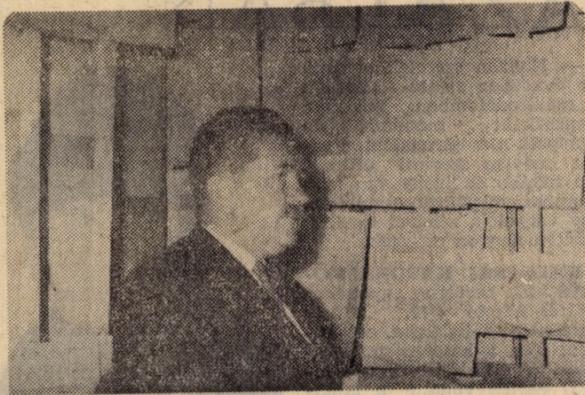
Az ára?

Bár összességben soknak tűnik, talán úgy érzékelhetőbb, ha azt mondom, hogy feleannyiba sem kerül, mint a nyelvi labor berendezése (mintegy 200 ezer Ft-ba), s három műszakban, háromszor 20 hallgató foglalkoztatására alkalmas.

A modern módszerek döntő hányadát azonban nem az oktatógépek, hanem a programozott tankönyvek jelentik.

Mi azok előnye, a hagyományossal szemben?

Hatalmas időmegtakarítást jelentenek. A hallgatók koncentrált formában kapják benne a tananyagot, megkülönböztetve a lényegest a lényegtelenről. Használata rákényszeríti a logikus gondolkodásra, az aktív tanulásra. A programozott tankönyvet a hallgató maga használja a tanár közbeiktatása nélkül. Nemcsak megismerteti az anyaggal, hanem — sajátos metodikájával — egyben meg is tanítja azt.



... a tanulás hatékonyságát szolgálja

Dr. Balázs Béla docens hosszú évek kísérletei során saját programozási rendszert dolgozott ki. Ebben a klasszikus módszerek pozitív elemeit is felhasználta. Első programozott tankönyvét a Pamutnyomóipari Vállalat egyik textilgyárában a kártyalók oktatására készítette el. Korábban 25—30 nap alatt tanították be az új munkásokat. A programozott tankönyvvel 10 nap múlva vizsgáztak bizottság előtt. Mindenki sikerrel!

Ez a bizonyos programozott tankönyv formájában is eltér a régítől. A neve: „Modell-programozási rendszerű tankönyvfeldolgozó szerkezet”.

Kezelése persze lényegesen egyszerűbb elnevezésénél. Újabban pedig már műanyagból tankönyvbe beépítve is elkészült, s kinézetre sem sokban különbözik a régi tankönyvektől.

Hol lehet ezeket használni?

Az elemi iskolától a szakmunkásképzésen keresztül az egyetemi oktatásig mindenütt.

S mikor kerül szélesebb körű alkalmazásra egyetemünkön?

A programozott vizsgáztatási lapokat már az Ipargazdaságtan tanszéken is bevezették. Szeptemberre pedig elkészül a kapitalizmus és imperializmus politikai gazdaságtanának programozott tankönyve.

Sokan kifogásolják, hogy az új módszerek a hallgatók és oktatók kapcsolatát „elszemélytelenítik”?

Ez nem igaz. Akkor már ezt kellett volna mondani Gutenberg találmányára is. Sőt. A fordítottja az igaz: A koncentrált oktatással, s így az előadások elmaradásával felszabaduló időben a kisebb csoportokban való szemérmiumi foglalkozáson sokkal jobb kapcsolat alakulhat ki diák és tanár között. Az oktatóknak sokkal több energiájuk szabadul fel a tulajdonképpeni pedagógiára.

További terv?

A hagyományos oktatásnak több, mint 400 éves múltja van, s még ma is megannyi megoldatlan problémával. A programozott oktatás pedig mindössze 15—20 éves. Kell-e ennél többet mondanom?...

PONGRÁCZ GYÖRGY

EGY VÉLEMÉNY AZ ÖSZTÖNDÍJTERVEZETRŐL

Beszélgető, vizsgára váró csoportokat kérdeztünk meg minden évfolyamról, mit tudnak az új ösztöndíjtervezetről, legálább néhányan megbeszéltek-e már? A válasz: tudjuk, hogy lesz, de most vizsgázunk. Ilyenkor ki tud összehívni egy csoportot?!

Az I/11-es tanulócsoporthoz mégis 7-en ülték körül az asztalt. Első mondataikkal ők kérdezték: Hogyan fogjuk véleményezni új csoportársainkat, akiket most még nem is ismerünk? Szimpátia-antipátia alapon?

Kérdésük inkább szemrehányás, és a megoldásnak még öszig meg kell születnie.

Tömondatokban beszélünk, sietve, hiszen a zsidon-

gó asztalán mindannyiuk előtt már a következő vizsga jegyzetei álltak. Kritikai megjegyzéseik saját problémáik után a jövő tanév első évszázadának tanulmányi ösztöndíját érintették. Elfogadhatatlannak tartják, hogy fél-ézer hallgató egy tanéven át ne kapjon semmit jobb tanulásiért, amikor egy évvel később ugyanazt az eredményt már ösztöndíj jutalmazhatja. Az első félév vizsgái után megilleti őket ugyanaz az összeg, ami a felsőbb évfolyamosokat.

Kifogásolták, hogy a hallgatói különjövödelmeket be kell számítani a családi jövödelemben. A diákok idő-

szakos, kiegészítő jövödelmei abból az időből származnak, amit a pihenésükből vonnak el.

Úgy néz ki, mintha büntetés járna azoknak, akik anyagilag úgyis rosszabbul állnak, s ezért külön munkát kell vállalniuk.

Elsőéveseink szavát tették a reggeli jegy tervezett megvonását is.

Más alapszervek, csoportok véleményével nem tudjuk összehasonlítani az itt elhangzottakat, mivel tudomásunk szerint másutt nem beszéltek meg az ösztöndíjtervezetről. De e megjegyzések egybeesnek a szegedi konferencia egyetemi, főiskolai KISZ-vezetőinek véleményével. Egyetértés volt az új, differenciáltabb és hatékonyabb ösztöndíj rendszerrel, az itt felvetett kérdésekben azonban sürgős orvoslást várnak. —KK—

Tovább nyomoztunk...

Az Elhelyező Bizottság munkájáról

Május vége van. A dékáni hivatalnak 15-éig kellett a vállalatokhoz eljuttatni a rangsorolt pályázatokat. Volt-e fennakadás, vagy rendben elmentek a jelentkezések? E kérdésre kértem választ Képes Lajosné főelőadótól.

Sajnos alapos időbeli elcsúszásról számolhatok be. A tanszék idegenkedtek a besorolástól. A jellemzések késtek. Néhol még csak most (május 24-én — szerk.) gépeltetik azokat. Egyik-másik szak már elküldte a pályázatokat, sőt már jelzések is érkeztek a vállalatoktól, hogy megkapták. Gyakran jönnek kérdezősködni a vállalatok, hogy talán nincs pályázójuk. De megnyugtatónkra türelmesen várnak.

A végzős tanárok elégedetlenkedve számoltak be arról, hogy „B” szakos állásokba „A” szakosokat helyeznek.

„A” szak: ahány végzős, annyi állás. A helyek zöme vidéki, de ez problémát itt nem jelent.

„B” szak: Dupla igény a végzetek számához képest. 39-ből 10 pesti állás. Azonban történtek előzőleg is megállapodások iskolákkal, amelyek azért beadták igényüket. Ilyen esetben fordult elő, hogy pl. „A” szakos foglalta el a „B”-s igényt. Ezen a szakon is mindenkinek van helye. Még határidő után is érkeztek — a minisztérium megkerülésével — igények. A „B” szakosok közül 2, a „D”-sek közül 1 nem tanári állást választott, a többi „D”-szakos tanári állásba került.

Körülbelül hányan vették igénybe az Elhelyező Bizottság munkáját?

A végzeteknek (nappali tagozatosok) 60—70%-a helyezkedik el, segítségünkkel. A külker. szak kiemelkedik 80—85%-os arányával. Szeretném megjegyezni, hogy jóval a határidőn túl, még V. hó 20-án is érkeztek igények.

Eddig hány hallgatóval kötöttek szerződést?

Erre sajnos még nem tudok válaszolni. A vállalatok veszik fel az illetőkkel a kapcsolatot. És a hallgatók később értesítenek a szerződéskötés után arról, hogy melyik sikerült.

Czibor Valéria

GŐZGÁZ GERZSON jelenti

Hát vizsgáztatunk...

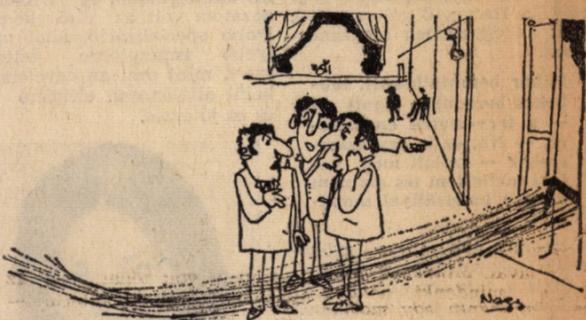
Elnézést, hogy ennél üdítőbb téma pillanatnyilag nem jut eszembe, de mit lehet tenni, itt a vizsgaidőszak. És folytak a kollokviumok. Folyton folyvást, hát tessék, csak tessék, mélyen tisztelt nagyérdemű! Az első menet mindenkinél ingyen! A második is csak 20 forint. Ne szalaszsa el a kedvező lehetőséget! Elsőrangú utóvizsgáink érkeztek analízisből! Kizárólag elsőéveseknek!

És az elsőök nem is szalasztják el a kedvező alkalmat. Mindez a Mat. Tanszék hirdetőtáblája előtt jutott eszembe, látva a legutóbbi vizsga eredményeit. Hát a jegyek szórása bizony nem túl nagy. Körülbelül a fele volt elégtelen, a maradék 4/5-ettes, a többi közepes és jó, jelest az első száz vizsgázó egyike sem kapott. Elgondolkoztató dolog ez. Hát ennyire analfabéták lennének az elsőök a matekhoz? Kétféle. Hiszen mindegyikük felvételzett ebből az ijesztő tárgyól. Nem készültek volna? Ez is átlátszó érvnek tűnik. Amitől ugyanis fél az ember, azt igyekezik megtanulni, márpedig ahhoz nem kell még reprezentatív felmérés sem készíteni, hogy meglássa az ember, az elsőök félnek a matektól. Így csak két verzió marad: vagy a példák voltak

túl nehezek, vagy az oktatásban nem stimmel valami. Nem akarok itt a tanszéknek tippet adni, ehhez ott sokkal tenni, itt a vizsgaidőszak. De mégis tenni kellene valamit, mert nem elég az, ha a lap hátsó oldalán minden időszakban megjelenik egy cikk a Mat. Tanszék „Jemény munkájáról”, és ugyanakkor az ötven-százalékos bukási arány immár állandó jellegűnek tekinthető. Szeretném, ha ez egyben intó példa lenne a 6-án vizsgázóknak is...

Más. Panaszodnak a Róberten, hogy a Diákbizottság a vizsgaidőszakra való hivatkozással kikapcsolta a kollégium tv-készülékét. Számomra, és gondolom a róbertesek számára is érthetetlen ez az intézkedés, hiszen szép és okos dolog az, hogy a vizsgaidőszakban a vizsgákra kell koncentrálni, de könyörgöm, mégsem koncentrált az ember gyereke egész nap egyfolytában! Valamikor ki is kell kapcsolni, amihez a Róberten más eszközök meglehetősen hiányoznak, a tv nagy mértékben hozzájárulhatna. Vagy DB-nek más a véleménye? Szóval, be kéne azt a masinát kapcsolni...

No, mára is jól kimorogtam magam, remélem a következő számban lesz egy-két szívderejtőbb jelenteni valóm is... Viszlát!



Új széljárás — vizsgatájfun

Forradalmiak-e a nyugati országok munkásosztályai?

A címben feltejt kérdésre a sztrájkstatisztikákkal, a változatos szervezeti mozgalmak, a baloldali pártok erősödését alátámasztó tényekkel adja meg igen jó választ a szerző. A könyvet a Kossuth Könyvkiadó jelentette meg, a Napjaink kérdései sorozat első köteteként.

Értekes adatokat sorakoztat Szántó György a munkásosztály szerkezetében végbemenő változásokról, életszínvonalának alakulásáról, a tőkés gazdaság jelenlegi recessziós szakaszának a forrongást szító hatásáról, stb. — azonban e tények ismertetése nem

minden kérdésünkre ad választ. A primer kérdés változatlanul fennáll: mi az oka a változatlanul emelkedő életszínvonal mellett a 60-as évek közepétől kezdve élesedő tőkés—munkásosztály harcának?

Ugy is mondhatnánk, sem a szerző, sem a kiadó nem döntötte el egyértelműen, kik számára készül új kiadványa. Számunkra értékes adatokkal szolgál, alapérvelésünk szemléltetésére jól használható. Munkásolvastól viszont talán túl későn kapcsolja be gondolatmenetébe. Nektünk, akiknek a legkülönbözőbb reformista, kispolgári stb. ideológiákat kell marxista alapos-sággal és mélységgel cáfolni, — érvelésünkhöz csak kiindulópontul szolgálhat.

A szerző bizonytalanságát érezzük, a könyv utolsó fejezeténél is, ahol a diák- és értelmiségi mozgalmakról szól. Csúpan röpke mondatokban cáfolja Marcusé elméleteit, egyiket a francia diákok transzparensin megjelenő kétesértékű két „M”-nek. Csak megemlítheti a témát, hiszen ez egymagában is — akárcsak a többi fejezet — külön egy-egy könyv egyedüli problematikája lehetne.

A leggazdagabb, legjobban kifejített részek a szakszervezetek mai osztályszervező, politikai befolyásoló szerepéről, a nyugati kommunista pártok stratégiájáról, a modern sztrájkmozgalmak gazdag és színes skálájáról íródtak. A harc formáit és e formák fejlődési irányát jól látja. Arra a kérdésre azonban, miért forradalmi a ma nyugati munkásosztálya, e könyv után is, Marzánál, Leninnél kell keresnünk a lát-noki magyarázatot.

— KK —

MŰSORON KÍVÜL



Ferde kamerával

Foto: Kulcsár

GOMBOSTÚK A SZÉNAKAZALBAN

Először tényleg azt hittem, a cimben jelzett mennyiségű kiváló tanulót fogok találni az egyetemen. Aztán, amikor kutatás közben az évfolyamfelelősökhöz vetődtem, kellemesen meglepődtem; szinte minden évfolyamon nyüzsögnek a jelesek és kitűnők, a népköztársasági ösztöndíjasok. Így elég nehéz volt kiválasztani azokat, akiknek, úgymond „reklámot” csinálunk az újságban.

Mikor a készülő cikkről beszéltem csoporttársaimnak, ők szinte a tettelességig fajuló éréllyel beszéltek ró, hogy az Istvánról is írjak, az instruktorkról. Engedve a gyengéd biztatásnak, (megkülönböztetve is, nekem is ez volt a tervem), közrebocsátom értesüléseimet.

SZEMÉLYI ADATOK. Neve: Sebestyén István. Évfolyam, szak. IV. terv-matematika. Családi állapota: vőlegény. Párttag. Tömegszervezeti tagsága: KISZ. Feltűnő ismertetőjele: rém szerény, mindig mindenkinek segít és ami a lényeg: az I/11. csoport instruktora.

is csak hemzsegték az ötösöktől. Összeülünk valakinek a lakásán, és mindannyian olvassuk az anyagot.

Ha egyikünk nem ért valamit, szól, a többiek pedig megmagyarázzák. Így öntudatlanul is átverszük egymás tanulási tempóját, szinte már egyszerre lapozunk.

TDK III. DIJAS volt Daróczy Eta is, III/1. közlekedési szakos, a közlekedési szak KISZ-titkára.

Nehogy azt hidd, az a legideálisabb állapot, ha valaki állandóan kitűnő. (Ti. Eta első általános kora óta csak tiszta ötössel rendelkezik.) Nehéz azt elérni, hogy valaki egy területen alaposan fejlesztesse tudását, és a többiből is átlagon felül jó legyen. Persze, ez a legjobb, de erre nem lehet törekedni, ez adottság kérdése.

En elsőben főleg azt akartam, hogy mindenből megalapozzam a tudásom, nem választottam a közlekedésen belül szakterületet. A TDK-dolgozatom volt az első komolyabb specializáció, ahol mélyebb ismereteket tettem szert, mint ami az egyetemen belül általánosan elérhető — és ez jó érzés.

Eredetileg milyen szakra jelentkeztél?

Csodálkozni fogsz, azon kevesek közé tartozom, akik már a felvételi lapon is közlekedést választottak. Nem volt egyszerű idejutnom. Közgazdasági technikumba jártam, így sok pótolnivalóm volt matekban a felvételre, a gimnáziumi szinthez képest. Sokfelé jártam matekra, de a legtöbbet az használt, hogy az akkori másodéves terv-matematikosok (szintén volt technikusok) kijártak hozzánk az iskolába és matek-korrepetíciót tartottak, hiszen átértékelték azokat a nehézségeket, melyek előttünk álltak — a matek-felvételt illetően. Nem tudom, szokásban van-e ez most is, de nekünk sokat jelentett — elsősorban nekik köszönhetem, hogy felvettük.

Mint fiatal titkár, mit tudsz mondani ennek a fiatal szaknak a KISZ-munkájáról?

Néhány éves szak vagyunk, így tényleg nem támaszkodhatunk „hagyományokra”. Viszont mi új „hagyományt” szeretnénk meghonosítani — a szak KISZ-munkát.

Ezzel kapcsolatban kicsit átestünk a ló másik oldalára,

elhanyagoltuk a politikai tevékenységet. Beszélgetéseket szervezünk közlekedési vállalatokkal, találkozókat itt végzetekkel. Ennek több előnye is van: Jobban meg tudjuk szervezni a szakmai gyakorlatokat, tájékozódunk az egyetem utáni perspektívákat illetően — és személyes kapcsolat alakul ki a hallgatók és a közlekedési vállalatok dolgozói között.

Szórakozás, magánélet? Főleg a klubba jár és nem hisz abban, hogy az csak általános karosoké. „E felfogás ellen tenni kéne valamit.”

Nagyon szeretek olvasni, de évközben szinte elmerülök a szakirodalomban. Ezt nem panaszként mondom, de hiányzik a szépirodalom, a saját kedvem szerinti olvasás. De inkább az igény van meg bennem, minthogy csinálnám. Így vagyok a zenével is, amit szintén nagyon szeretek.

KALOCSAI KATONÁSKODÁS után került az egyetemre Füstös László I/12. „Mikor bementem a koleszba, azt hittem, újra a katonaságnál vagyok. A fiúk több mint 80%-ával együtt voltam a lakatnyában. Persze, ez nemcsak jó.”

A félév során főleg a könyvtárban tanult. „Az fájt a legjobban, ha 8-kor hazamentem a kollégiumba, mintha elválták volna a napomat. Ti.



a szobában lehetetlenség valamit csinálni. Ha néha van elég erőm, felmegyek a tanulóba.”

Milyen szakra készülsz?
— Annak ellenére, hogy technikumba jártam Pápán, és vannak problémáim a matekkal, terv-matematikára. (Félévkor négyese volt.) Az egyetemre is úgy jutottam, hogy Arany Dániel matematika-versenyt nyertem.

Már nagyon régen foglalkozik zenével, a középiskolában oboán játszott. Gitározni most is szeret. Jelenleg az egyetemi zenekar tagja. De mivel saját hangszere nem volt, oboára pedig a zenekarnak nem volt pénze, így az egyetem vett neki — egy furulyát.

„Most persze furulyáorára is járok, mert hiába, fúvós, az fúvós (lásd — madár az madár), azért más a fúvástechnika.” A zenekar hetente kétszer próbál, azonkívül Laci nem tud gyakorolni — a szobájukban nem lehet, a kollégiumi klub is látogatott („ahhoz nincs szívem, hogy zavarjam őket”). „Próbáltam a mosdóban is gyakorolni, de bevették az ablakot, hogy hagyjam abba.”

Hogyan vélekedsz az egyetemről — gólya-perspektívából?

Mint a többiek, én is csalódtam, nem ezt vártam. Mielőtt az egyetemre kerül az ember, rengeteg információt hall — sok okos ember sok butaságot beszél össze. Ha engem fognak kérdezni, én biztos, egészen mást mondanék. Azt hittük, félévig szórakozás folyik, aztán a vizsgaidőszakban van egy hajítás. Hát, nagy tévedés; ha csak a szeminárium tárgyakat akarám egyszerű végigolvasni a félév folyamán, ahhoz sincs elég idő.

Mikor csoporttársaimat kérdeztem, mi a véleményük a csoport jeleséről, egymást szinte túllícitálva mondták: — Rém rendes srác, mindig segít, ha valamit nem értünk, főleg matekban, Mindig minden buliban benne van és közben ilyen jól tanul.

MÁR LASSAN VÉGÉRE JÁR egyetemi tapasztalatainak Csizsár Éva V. tanári „D” szakos, hiszen már féllábbal sincs az épületben — csupán vizsgáznia és ebédelni jár be. „Egy előadásunk volt ebben a félévben, az is ütődött az egyik órámmal.”

Éva a székesfehérvári technikumban mindig a legelső között volt. „Volt olyan év, hogy 10 versenyt is nyertem.” Az egyetemen nem ment ilyen jól eleinte, az első évben kettes-hármas volt matekból.

— Akkor nagyon sok tanulásba és akaraterőbe kerülhetett a népköztársasági ösztöndíj megszerzése?



Tévedsz. Inkább arra jöttem rá, hogy kell tanulni, hogyan kell súlypontosítani az anyagot — tulajdonképpen nem tanulok többet, csak más-képp. Talán az is hozzájárult ehhez az eredményhez, hogy a III. év óta közösen tanulunk a barátnómmal; miután elolvastuk az anyagot, megbeszéljük — „konzultatív tanulás”. Viszont 3-nál többen sosem tanulunk, mert úgy nehéz összeegyeztetni a tanulási tempót és sokan beszélnek egyszerre.

„Nagyon szeretek tanítani, már gyermekkoromban tanár akartam lenni.

Most is lett volna alkalmam, hogy a diploma megszerzése után iparvállalathoz menjek dolgozni, (kedvezőbb anyagi feltételek mellett), de ez nálam szóba se jön. A tanítás — hivatás számomra.

Visszamegyek Fehérvárra, a régi iskolámba. Először furcsa lesz; valamikor azt mondtam a tanárainknak: néni, bácsi, most pedig kollégák leszünk — és tegeződni fogunk.”

En mindig különleges lénynek tartottam a tanárokat, hiszen nagy türelmet igényel a hivatásuk — a sokszori magyarázat, a nevelés.

Éva nevet: — Nem kell olyan sokszor elmondani valamit, ha az ember már először jól megmagyarázza. Csak szeretni kell ezt a pályát.

Legjobban a filozófiát, a kereskedelmi szaktárgyakat és a pedagógiát szereti. Sokat tanít, korrepetál, a marxista diákkadémián politikai gazdaságtan szemináriumot vezetett.

„Az idén már alig van vizsgánk; így nekünk elég a rövidített vizsgaidőszak. Különbözik is, én mindig csak a vizsgaidőszakban tanultam.”

Végeztül egy kedves történetet mesélt el „Éva néni”, ahogy a Vas utcai gyakorló iskolában nevezik („ez a legrosszabb, hiszen én is diák vagyok”):

Egy negyedik osztállyal a Sport Szállót akarták megtekinteni az iskola hagyományos egynapos budapesti „portyája” során. A hotelban nagyon kedvesen fogadták őket, de rögtön megkérdezték: „Hol a tanár?”

KITŰNŐ AZ IPAR SZAKON! A második évfolyam adminisztrátora kellő felhívta figyelmére Veress József-re, II/6. Ez nagy szó, iparosok között nem szokott ilyen jó eredmény előfordulni —



Eredetileg én sem iparra készülttem, terv-matekra akartam menni.

Helyhiány miatt kerültem ide. Tavaly év végén átmehettem volna, de sokat kellett volna pótolnom. Nem szeretek pótolni, úgyhogy maradtam.

A félév során is mindig az első két hónapban tanulok erősen, utána pedig csak a vizsgaelőkészítés van hátra. Így tanuláson intenzitása a szorgalmi időszak múlásával egyenes arányban csökken... Igaz, a tavalyi 4,2-höz viszonyítva 8 tizedet javultam, de nem biztos, hogy ebben több munka is fekszik. Szerintem akkor is lehetett volna jeles és most is előfordulhatott volna, hogy nem leszek kitűnő.

Pedig egyetemi pályafutásom nem kezdődött valami fényesen. Ugy történt, hogy középiskolai matematikai tanulmányi versenyt nyertem, és annak tudatában, hogy nem kell matekból felvételiznem, utaztam Pestre. Mikor azonban felszólították, hogy foglaljak helyet és írjam meg az írásbelit, az oklevelet lobogtatva bizonygattam — „nekem azt írta a Képesné, hogy nem kell felvételiznem”, megszólalt az asztalnál álló előadó: En vagyok a Képesné. — Na, tessék, ez is jól kezdődik — gondoltam. Miután nagy idegessen megoldottam a péld-

Talán sikerült bepillantást nyerni néhány „kitűnőségünk” életébe. Ahogy láttátok, egyikük sem csodálós, valahol a felhőkben járó mintapéldányok. Diákok. Mint mi.

LAPATH ÉVA

dákat, sietve elmenekültem a teremből. Az oklevelet pedig otthagytam. Persze, a szóbeli egyfolytában azon járt az eszem, mi lesz velem az oklevél nélkül. Azonban, szerencsémre, megtalálták, és a szóbelin a felvételi bizottság elnöke nyújtotta át nekem a verseny megnyerését igazoló okmányt. Kicsit olajos volt, megviselt, de megvolt! Képzelted, mennyire örültem neki!

A tanuláson kívül főleg sporttal foglalkozik. Tavaly kosárlabdázott, de az idén már felhagyott a játékkal.

A heti háromszori edzés elég lett volna, ha nem negyvenen szorongának a parányi tornateremben. Így néhány perc labdázás alig jut egy személyre. Azóta alkalmi focizással foglalkozik.

Jövendő kollégánk, (mert Veress József jövőre KÖZGAZDÁSZ-munkatárs lesz) végül azt mondta: — Szeretnék jó közgazdászvá válni és úgy, hogy nem kelljen önmagamnak hazudni.

Mire jelentkeztetek?

II. rész.
TIZENKÉT KÉRDÉSBŐL álló statisztikai kérdőívet töltöttünk ki néhány, budapesti középiskola érettségi előtt álló diákjaival. A beérkező több száz kérdőív közül 3 közgazdasági (a Lengyel Gyula kereskedelmi, Teleky Blanka ipari és az I. István pénzügyi tagozatú) technikum, valamint a Toldy Ferenc gimnázium válaszait dolgoztuk fel.

A kérdéseket igyekeztünk úgy összeállítani, hogy a kapott válaszok tükrözzék a pályaválasztás előtt álló középiskolásokban az egyetemünk által nyújtott lehetőségekről és a közgazdász pályáról kialakult képet.

Igaz, hogy a megkérdészkor 399 fő 19%-a még gondolkodott, vagy úgy döntött, hogy csak később jelentkezik hozzánk és csak 6,1%-a választotta határozottan a közgazdász pályát. Tehát 116-an foglalkoznak a gondolattal, hogy jelentkezzenek egyetemünkre.

Úgy gondoljuk, hogy ez a tény egyértelmű válasz arra a kérdésre, hogy tisztában vannak-e a velük szemben támasztott követelményekkel. Sajnos, csupán negyedrészük adott a kérdésekre kielégítő választ.

A megkérdészetek 27%-a jelölte meg felvételi tárgyként például a statisztikát, számvitelt, a kereskedelmi ismereteket, de volt, aki a magyar nyelvet, sőt a jogot is. Olyan tárgyakat tehát, melyek kevésbé fontos szerepet töltenek be az egyetemi képzésben. Nemcsak a felvételi tárgyak viszonylatában tapasztalunk ilyen nagy tájékozatlanságot. Arra a kérdésre, milyen szakokat pályázhatnak meg iskolájuk típusának megfelelően és a szakválasztás tudomásuk szerint mitől függ, különös választásokat is kaptunk. A reformnak megfelelően csupán a megkérdészetek fele adott választ, 28%-a egyáltalán nem tudott erre válaszolni. Vegyesen jelölt meg szakokat 14%-a, az egyetemről teljesen idegen szakot pedig 8%-uk.

Utóbbi két csoportnál sorozatosan találkoztunk olyan szakokkal, mint például magyar-történelem, magyar-idegen nyelv, matematika-fizika, jog; és olyan válaszokkal, melyek csak tantárgyanként szerepelnek az egyetemi oktatásban, mint például könyvvitel, számvitel, statisztika.

NAGYON ÉRDEKES, és meglepő válaszokat kaptunk a kezdő közgazdászok fizetésével kapcsolatos kérdésünkre. 1300—1600 Ft közötti kezdő fizetést csak 40%-uk jelölt meg, s majdnem ugyanennyien úgy vélték, hogy az 2000—4000 Ft körüli.

Elképesztő tájékozatlanságot mutatnak a minimális felvételi pontszámra kapott adatok.

Nagy részük egyáltalán nincs tisztában a felvételi pontszámrendszerrel. Sokan jelölték meg 100—200 pontot minimumként, de akadtak, akik úgy tudták, 8—10 ponttal is be lehet jutni az egyetemre.

Valamivel jobb a helyzet a Toldy gimnázium tájékozottságában. A technikumok vezetői az információ hiányát azzal indokolják, hogy iskoláikból kevesen szándékoznak továbbtanulni. Ennek viszont ellentmond, hogy egyes technikumokból többen jelentkeznek egyetemünkre és az a tény, hogy sok technikumos csak később kíván továbbtanulni, nem rontja sokkal az arányt.

Felmerül a kérdés, vajon hogyan választanak pályát azok, akik nincsenek tisztában a felvételi tárgyakkal, a szakokkal.

Hogyan tudják eldönteni például, hogy hozzánk, az ELTE-re jelentkezzenek-e, ha összekeverik a két egyetem profilját?

HOL A HIBA? A propagandának számtalan lehetősége közül például a felsőoktatási tájékoztatást az osztályfőnökök is propagálhatnák. A Pályaválasztási Tanács szintén segíthet. De ha ilyen nagy tájékozatlanság tapasztalható a középiskolások körében, egyetemi propagandának is hatékonyabbnak kellene lennie. Nem utolsó szempont, hogy sok tehetséges fiatal, akiből jó közgazdász válhatna, elkerül, vagy megpályázza egyetemünk valamelyik szakát.

Nagyon hasznos lenne, ha a KISZ, a Marxista Akadémia mellett a Középiskolák Politikai Vitakörökön is adna egy kis ismertetést egyetemünkről. Lapunk is igyekszik szolgálni mellékletünkkel és a nyáron kiadásra kerülő a középiskolások részére megjelenő külföldi kiadásunkkal.

Rétfalvi Gábor



A Marx Karoly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
Felolvas szerkesztő:
Kincses György
Telefon: 188-650/138
Dimitrov tér 8.
Kiadja a Hirlapkiadó Vállalat.
Szikra Lapnyomda.

Az utolsó szó jogán

KÖZGÁZ KARESZ elköszön...

...MEGHOZZÁ KALAPLE-VÉVE, mert fejét még csak lehet könnyen mosni, ha a tatározási állványokról rászakad az áldás, de a vegytisztító kissé drága...

Hát, igen, a régi betegség... már megint morgás, Karez már megint kipécézett valami egyébként hasznos és jó dolgot, és csak a visszasságokat látja belőle. És hányzor, de hányzor volt ez már így négy hosszú év alatt... Kezdődött a menzai sorbanállással. Belekötött abba, hogy sokan a sort is a társadalmilag kevéssé preferált kiscsoport-szórakozások kategóriájába sorolták, tehát mellőzték. Tehát belekötött. És utólag rájött, hogy kár volt. Hiszen hazai svédturnasportunk fejlődése sokat köszönhet a közgaz-menzán délből uralkodó állapotoknak, nem is beszélve arról, hogy a hallgatók életre való felkészítésében is nagy szerepet játszott az a körülmény, miszerint az „Aki Pofátlanabb, az Előbb Kap” mozgalmat ma már a gyakorlati gazdasági életben is sokhelyen sikerrel alkalmazzák a menzán „Okleveses tolakodó” címet nyert ifjú anyagbeszerzők, beruházók, üzletkötők... Azután jött a flipper. Az örök téma. Legálábbis azt hittük. Humoristák dörzsölgették kezüket: sose fogunk ki a flipper-sztorikból. Eredménye: az ég és a belker. kölcsönző közbeszóla, s ma már csak a kínzó unalomtól gyötört emberek lézengenek a készülék körül, nosztalgikusan emlékezve az egykori utolsó ingyenjátékra, mint történelmi mérföldkőre, de ezt is csak akkor teszik, ha éppen nincs borítékos sorsjegy-húzás, mert még annak is több értelme van. Azután elmélni kezdett Karez néhány apró bosszúságon, úgy mint svábbogáritás, stb... Azóta az írás meg is szűnt, szöveg ellentében a csótányokkal, amelyek permanens díszfelvonulást tartanak esztéknként a folyosókon, sőt, újabban már nappali műszakot is vállalnak...

A BEISKOLÁZÁSI SZÁMBAN a leendő elsősöknek humorizálgatott Karezünk arról, hogy milyen rossz az a szülői felfogás, amely mindenáron nemzetközi szakra akarja erőltetni a zsengelelkű ifjait. (Meg is szűnt azóta a nemzetközi szak, szegény szü-

lők pedig fürhetik a fejüket, hová „sikkes” mostanában bejutni, mert igazi sznobnak nem lehet elég az a külker, ahová más 300 szülőtárs csemetéje is bejuthat...) Mind-ezeknek utána jött a táncdal-fesztíval, és Karez dalcimeket aggatott az egyetemi viszonyokra. Ez az egyetlen, amit még ma is megethetne, mert hiszen Azok voltak a régi szép, boldog idők, amikor még a varázsszöveg repült, nem pedig a golya földrajzteszt után, és az új kolez is oly lassan épül, hogy joggal súghatja a diák csoporttársa fülebe, miszerint Veled egy csigaházban is ellaknék... Következtek Karez meditációi arról, hogy van-e isten, vagy nincs isten? Manapság erről már csak olyankor medítál, ha az egész nyarat elrabló gyakorlatra gondol, akkor is csak „hogy az isten...”-relációban... 1967 végén írta Karez egy vizsgaidőszaki értelmező szótárban, humor gyanánt: Vizsgaidőszak: relatív idő-

szerveje) megírnyelte a dicsőséget, miből is kifolyólag ma már annyi az ilyen jegyzet, hogy boncolgatásukra a Közgazdász-Parnassushoz hasonló különkiadást lehetne írni...

AZUTÁN ARRÓL ÉLCELDÖTT Karez, hogy a vallás-vita hatására a pápa jelentkezett a KISZ-be, mert marxista templomozó szeretett volna lenni... Ma már odáig jutottunk, hogy némely más viták hatására egyes filmrendezőink szeretnének utólag jelentkezni a NÉKOSZ-ba, hátha Oszkár-díjat kapnak... Szóváltette Karez azt is, hogy a KÖZGAZDÁSZ szerkesztőségét egyes munkatársak kívánságára át lehetne helyezni a Matróz-csárdába... Azután a végzők búcsúztatásakor rájött, hogy ez már enyhén szólva túlhaladott állapot... Negyedévben Karez is kezdett már megtörni, pesszimista lett, és így emlékezett munkássága hajdani hiábavalóságára. A múltba merült témáért, kivéve néhány esetet,

amikor még fel-feltámadt benne a harci hev. Például ostorozgatta az eredménytelen KISZ-vitákat. Mire fel lett is eredménye. No, nem a vitáknak, hanem az ostorozásnak. Amennyiben a negyedéves és egyéb végzős alapszervek áttértek a jellemzés- és pártfelveletli vitákra, amiknek viszont már tényleg volt némi eredményük. Nem, nem úgy érte, hogy megismerték jobban egymást a hallgatók, de egymásnak azt a jó táncoslábú nénikéjét, és a családfafa egyéb hajtásait annál inkább, plusz néhány gyűjtőszöveggel megáldott ember begyűjtögetett magának néhány zsáknyi örök ellenséget, mert éppen akkor fúrta meg az illetőket, amikor a finom, zsiros egyetemi koncocsák közül affelé orientálódtak, amelyet éppen az illető tartott a fogai között... Végül már csak allergiásan álmodgatott szegény Karez olyasmikről, amiket most, búcsúképpen jól oda mer... na, nem mondani, csak írni... Azzal köszön hát

Búcsú helyett

Ismét eltelt egy esztendő. A szerkesztőségi kollektívából búcsúznak azok az egyetemi hallgatók, akik rendszeresen cikkeket írtak, dolgoztak egyetemünk lapjánál, a „Közgazdász”-nál. Irásalkkal közvetve ők is elősegítették az egyetemi demokratizmus kiszélesedését. A tanulmányi élet javulását, a KISZ-munka aktivizálódását. Ők azok a hallgatók, akik a tanulás mellett vállalták, hogy már itt az egyetemi évek folyamán megszerzik azt a pluszt, ami már nem is az oktatás feladata: az aktív közéleti tevékenységre való beállítódást és íráskészségük fejlesztését. Az újságírás során ma az egyetemen eltöltött évek alatt olyan széles látókört, politikai tájékozottságot kaptak, amely a sokréttű, bonyolult közgazdasági munkában elengedhetetlen. Társadalmi tevékenységükért értékebb „díjazást” ennél nem

is kaphattak volna. De a gyakorlat, amit itt szereztek, mégsem mérhető csak ennyivel. A most végző hallgatók közül ketten is nagy lapokhoz kerülnek, újságírók lesznek. Faragó András belker-szakos, és Szatmári Jenő nemzetközi szakos hallgató, akik számára a „Közgazdász”-nál eltöltött gyakorlat alapján bőséges alkalom nyílik a már elsajátított ismeretek hasznosítására. Mint ahogy Józ Rudolf a MUOSZ-ban, Betlen János pedig a Rádió-nál forgatja majd a tollat.

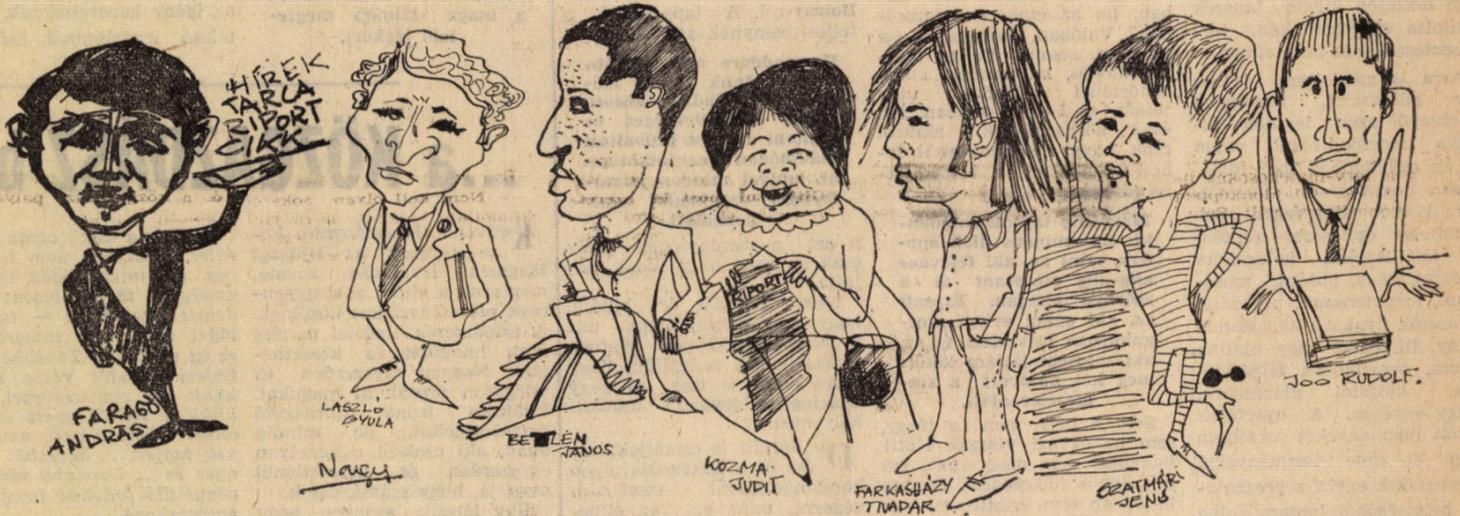
A „régiek” megint búcsúznak. Bizonyára hallani fogunk még róluk. Valamennyien megszerezték magas fokoztat a képzettségüket, amely méltóvá teszi őket hivatásuk betöltésére.

S a szerkesztőség ismét izgalommal várja a szeptembert, az utánpótlást, az első-sők között felbukkanó tehetséges munkatársakat!

el, amit a dialektikus lógás-technikáról írt tanulmányában már fejtegetett: aki mindezt a sok visszasságot (és legyünk önkritikusok, Közgazdász is), négy-öt kemény évig bírta, szaktól és vérmérséklettől függően; az a lógás-technikusi oklevél és az azt kiegészítő közgazdász diploma mellé olyan igazolást is kap-

hat, amely tanúsítja, hogy tulajdonosa vesztettség, pestis, még egy mechanizmusváltozás, gazdasági dogmatizmus és idealizmus ellen egyaránt fel van vertve. Ebben a hitben búcsúzik valamennyi kedves és türelmes olvasójától Közgazdász Karez és „papája”, SZIJ, azaz

Szatmári Jenő István



mennyiség, mértékegysége 1 nyúlfarok = 3 vakkantás... Kérdem én, hol humor ez ma már, nem beszélve a nyúlfarok leértékeléséről, ami után már csak 1,43 vakkantást ér? Az ezt követő év elején Karezünk igencsak tollgyere tűzött egy enyhén szólva érthetetlen jegyzetet. Ugy tünik, hogy a konkurrencia (már tudniillik a többi jegyzet

Én jót akartam...

NEM TUDNÁM MÁR MEGSZÁMOLNI, hogy a négy év alatt hány oldalmat írtam össze a Közgazdászban, hány óránál beszélgettem, vitakoztam különböző helyeken. Most, így utólag, mentésemre csupán annyit tudok felhozni, hogy én jót akartam. Hogy nem mindig sikerült? Hát... ez van. Pedig egy kis jóakarattal mennyi mindent el lehet érni! Mi viszont inkább vitakozunk, vagy hallgatunk, mert ez nagyon egyszerű megoldás — és közben mérlegelődünk, vagy rágódunk a kimondatlanul maradt véleményeken.

Miért van az, hogy sokszor csak utólag, amikor esetleg már késő, csak akkor mondjuk el — ha elmondjuk — véleményünket a jóról, hogy még jobb legyen, és a rosszról, hogy többet ne forduljon elő? Lehet, hogy túl sötétlen festem a képet, de tucatnyi példa bizonyítja még mindig azt, múlt és jelen tucatnyi dolga: aprók is, jelenlő-

sek is. Elmélet és gyakorlat, kívánalmak és követelmények, amelyek egyszer a tanszék részéről nagyok, máskor meg a részünkről lennének nagyobbak.

SOK OKOS TUDNIVALÓ, és egy csomó, egymást sokszorosan átfedő, ismétlődő rész. Kollégium, amely éppen hogy szállás, és kollégium, amelynek régen meg kellett volna épülnie; KISZ, Közgazdász — a példákat négy év sorakoztatja pro és kontra. Hogy ki tudunk alakítani olyan légkört, olyan kapcsolatot, amikor természetes a hallgatói érv, és evidens a tanszéki vélemény elfogadása. És közben nagy gyakorlatra tettünk szert „kedélyes” rögeszmecserék folytatásában is...

Négy év tapasztalatának, munkájának, tennikarásának sok is, kevés is ez. Így hát maradnék még szivesen, de a mór megtette kötelességét, a mór mehet — dolgozni.

László Gyula

FÜLIG Jimmy

búcsúlevele

TI! NEKTEK.

Elérkezett a halotti tör végőrája. Szívembe még ot ül az emlékezés koszorúja, de már vár a naty kaszás hogy beszegye a szazereszeti díjat. Eszt régen búcsúcédulának hífták és azt ember megválhatta vele az ahónapi nyugalmát. Mint ahogy a nyug díjasok mongyák, kis pénz kis nyugalom. De eszt csak úgy mint meléközöngé.

Nincs mit teni. Kifügesztem magam az álásjedzékre és várom a versenyesztetés szellemét. Mer ety oklevés közszkanász nem akar ki. Aszt még a népsűrűségbe is beleszámítják. Eszér mikor életem kis verse foglalam és eljuttatam több példányulag ílelékes aktákba, megjedzém, hogy csak délfekvésű közhivatalok válaszára vagyok hajlandó portót fizetni. Ugyanis az új postás díjkiszabás másalhankzói kisé rendezetlenek. Na de sehogy. Seabaj.

Nemrég halám ety natyon híres közmondótól, hogy asz élet szép anak aki szereti. Azonba mégsem lehet asz életet indigóval megrajzolni. Mer aszt irhatom a Barom és Fia Trósztnak, akiknek asz elméleti szak kifejezés teccet meg a legjobban, hogy már kora fiatalágomat derüs csirkék és tyúkok közöt töltém el, de ha eszt másodpéldányulag elküldöm a tizenégykerületű nótanácsnak, akor más agárszakos halgatóval ütök agyon a személyzeti osztáj munkaidejét. Hejeterem. Szóval. Én nem voltam puha gyerek a kikötőkben, soha nem múlt el nap szirén ásás nélkül, de nekem is köny szöktöt a szemembe a dékány hivatalban a legutolsó vitán. Eluralkodot rajtam a megbekelés szemele és béjegek formájában lerótam halámat. Mer asz álam naty béjegyűjtő és kivégzészor sok a formáság. Jön a főügyész a jelemzéssel, amit fen olvas hangon és közbe perge a dob. Asztán ot van a törvénszéki orvos, aki a halál beáltakor méri asz ember pulzusát és ha natyon süjos a halál telefonál a mentőkér. Mer kétszer ad, aki gyorsan ad. De sajnos minden jó álomnak becszeszad felkel a nap és jön asz álamvisga. Ot

asztán pedik mindenféle gyanús kérdezősködéseknak van asz ember kitéve. A molesztálás alatt ityekesznek kifajgatni, hogy nem vatyok e túlokos a népgazdaság számára, mer ha igen, inkább ot tartanak ety tanszéken. Asz álamvisgát magas tisztségek derüs tekintete aranyozza be, akik a jelölt marhaságin jóindulatúan bólogatnak, és köszbe a menü iránt érdeklődnek halk hangon a szaktanártól. Ha a menszaintésmény épen ehetetlen napot tart hozszab a jelelet, elenkező esetben dél felé már csak aforizmaszerűen kéri a tétel megválaszolását. Ijenkor már ety méj levegővétel is elég a jelelet. Gyanánt. Sajna asz ember csak eccer álamvisgát s mire rájön mindere már becsutkák mögöte asz indekset. Ity asztán hiába a sok kilopás a könnytárból, nem becsülük asz ember igyekezetét. Pedik a könnytárosok natyon éberek, dehát a közszkanászokat sem a gója hozza. Csak asz elsőöket. Meg is láccik rajtuk. Mer azok nemcsak lopják hanem még olvasák is a könyveket és gyürödéseket okosznak rajtuk. Aszér én nem féltem a könnytárat mer annyit ügyse tudnak lopni mint amennyit írnak. Ma ety job tanársegéd is túlesz a Honorárium de Balzacon, perse csak a vezetéknevén. Kövér embernek lejjob fogyókúra a tanársegéd. En nem szeretem eszen embereket, de megértem szorulúsukat. Most esz nem fontos. Csak a jóra emlékeszem. Mint ahogy a dal mongya, a tojás mekzupul asz emlé mekzépül. Es nekem natyon szép emlékeim voltak. Ety szöke mek ety barna. Kár hogy ithagyának. Pedik mondam nekik hogy hamarosan jómdóban leledzek és álamdóan tejtermékben fűrészöm öket, de eszen ök csak kacagának. En közszkanász leszek — kiállám, mire ök mekjobban kacagának. Fene a humorérzéküket.

PEDIG ÍGY VAGYON.

Betöltöm álásom, tudásom berakom asz otépába és várom a kamatokat. Mer a tudás kamatozását asz álam szavatolja. Nade asz álam se szórja a pénct és a szavatossági idő is véges. Esz ety kicsit bizonytalanná teszi a létet, amit szakberkekben ety hífnak hogy dolgozás.

A viszonzlatásra

FÜLIG JIMMY (a/ás Farkasházy Tivadar)

AZ UTOLSÓ SZÓ JOGÁN összeállítását a 6. oldalon folytatjuk.

Nem a nyári gyakorlatról, sem a FÉNYES SZELEK-ről!

GEBE ALFRÉD, A VILÁGHÍRŰ DIALEKTIKUS és paraméter elővett egy doboz gyufát, és mintha mi sem történt volna, rágyújtott a közgazdászindulóra, amelynek szövegét az ünnepélyes alkalomra való tekintet nélkül, az újságpapír közismert szemérmességét tisztelőben tartva emítt nem tesszük közzé. Kényelmesen elhelyezkedett az egyes előadó összkomfortos padsorában, majd kisvártatva így szól: „Még harminc éve sincs, hogy a balmazújvárosi Magyar Hírközlőny főszerkesztője, a mindannyiunk által a végtelenségig kedvelt Tógyer Franci megkért, számoljak be arról, milyen érzés szigorló közgazdásznak lenni.

godtan megtarthatom magamnak a képeket.

EBÉDLŐM FALÁN, FÜGŐNY ALATT TARTANÁM a becses műremekeket, mert szeretem a virágokat. Legalább 10–12 kaktusz virít ugyanis a szobában és ha nem takarná lepel a képeket, növényeim pillanatok alatt elrohannának. A festmények egyúttal ruhatáram kibővítésére is alkalmasak lennének. Meghívnék ebédre 20–25 filmszínészt, de még a leves feltalálása előtt félrehúznám a képeket takaró függönyt, mire a sikkítva menekülő vendégek a nagy pánik hatása alatt, nyilván elő-

szobámban felejtjenék téli kabátjukat, kalucsnijukat és esernyőjüket. Természetesen óvakodnának attól, hogy visszajöjjenek értük.

Tervemet azonban nem váltottam valóra. Gondoltam: még azt mondják, hűtlen vargók az Alma Materhez. Ez pedig csúnya dolog lenne. Nem is volna erkölcsös. (Különben még hátra volt két államvizsgám.)

Gebe Alfréd, a világhíru magyar dialektikus és paraméter ezután elővett egy doboz gyufát, és mintha mi sem történt volna, rágyújtott a közgazdászindulóra.

Betlen János

Taps az I-es előadóban

Váratlanul gondolkodni kezdtem. Megírom-e, hogy Emar el-Olai alatt, amikor, mint az idegenlégió őrvezetője, egy tábori illemhely elfoglalására kaptam parancsot, mekkora hasznát vettem az ágazati denudáció jegyzetnek, amelyet ilyen alkalomra mindenüvé magammal vittem? Azután eszembe jutott, hogy a denudáció, mint tudomány sokkal nagyobb tisztelgetést érdemel annál, semhogy az ilyesmit megengedhetném magamnak, hiszen összesen kilenc tanszék tanította egyetemünkön, természetesen más-más címen.

Arra is gondoltam, kiírok egy pályázatot, amelynek résztvevői azon lesznek hivatalos morfondírozni, vajon ha az egyetemnek van fölösleges negyvenezer forintja, mire költi? Könyvekre, pátarnoszter építésére, repülőter felállítására, holdrakéta felbocsátására, autóra, mosógépre, tornateremre, uszodára, a vezetők nyakába akasztandó arany, ill. ezüst vagy platina láncra, orgyilkosok felbérelésére, külföldi utazásokra, avagy egyébre. A nyertesek között festményeket sorsoltam volna ki. Eme festményeket egyetemünk egyik reprezentatív helyiségéből loptam volna el. Arra gondoltam, hogy a rejtvény megoldására senki sem jön rá, s így nyu-

Ha most valaki megkérdezné tőlem, hogy mi volt az az esemény egyetem éveimben, amely igazán „egyetemi”, és amire majd szívesen emlékszem vissza, biztosan sok minden jutna eszembe, s nehezen tudnék hirtelenjében választani. De az is biztos, hogy elsőként közt mesélném el egy taps történetét.

Hogy mi érdekes van abban, ha az emberek tapsolnak? Valóban, önmagában a tényben, semmi. De az mégis különös, ha mindezt elméleti történet előadás után teszik, az I-es előadóban, III. éves közgazdászok, akikről csak nagy rosszindulattal lehet feltételezni a túlzott érzelgősséget.

Márpedig tapsolt mindenki: Az emines diák épp úgy, mint az, aki félévkor alig-alig csusszant át a szörnyű vizsgán. Tapsolt az, aki egész évben szorgalmasan jegyzetelt, és az, aki szemem láttára kötött meg két pulóvert a szemeszter alatt.

Sem a hely, sem a tárgy, sem az évvégi vizsgák előtti hangulat nem magyarázta ezt a különös lelkesedést. Eleinte tanár úr sem értette, mi van velünk. Hiszen ő az idén is csak azt csinálta, amit minden évben megismétel: próbálja bevezetni az itt ülőket

nem éppen könnyű tudományába. Csak ennyit... De mindezt olyan pedagógiai érzékekkel, s olyan lelkesedéssel, hogy én és a hozzám hasonló, akik lelkeikben elég távol állunk az elméleti történetől, kénytelenek voltunk elhinni, hogy a táblaösszűsűgű képletek tulajdonképpen egyszerűek, s hogy Walrasnak hallatlanul izgalmas gondolatai voltak, nem beszélve Domarról. A taps ennek a teljesítménynek szólt:

Harmadévre már különbséget tudunk tenni előadás és előadás között. Azt a közvetlenséget és segíteni akarást próbáltuk diákmódon megjutalmazni, amivel minden hozzáfutó érdeklődő találkozható.

S azt a szerénységet, mely csak az igazi nagy tudás sajátja.

Nem a tanár úr hibája, hogy már elfelejtettem, mit is akart voltaképpen Walras. Mentségemül szolgáljon, hogy talán nem is lesz rá nagy szükségem jövő év munkahelyemen.

De bármit is csináljak; az ész és a lelkesedés olyan kombinációjával szeretném végezni, mint azt az elméleti történet előadásban tapasztaltam. S ezt a tételt nem felejttem el.

Joó Rudolf

Testamentum — tanulságul

Ha négy évvel ezelőtt valaki azt mondja nekem, hogy lesz, amikor visszasirom ezt a négy évet, azt hiszem, kinevettem. Mégis most, az utolsó államvizsga előtt, nem mondhatnám, hogy örömmel írom ezt a cikket, az utolsót, ami ebben a lapban megjelenik. Nehezen tudnám megmagyarázni, miért szeretem ezt az egyetemet. Pedig erről kellene most beszélni, az „utolsó szó jogán”, magamnak is megmagyarázva, miért nőtt hozzám, s miért erősebb még az új iránti várakozásnál is az elszakadás szomorúsága. Talán az a szerencsém, hogy szinte az első pillanat óta sodortak magukkal az egyetemi élet eseményei — az új környezetbe, új életritmusba való illeszkedés lehetetlenné tették a kívülmaradást, a passzív szemlélődést. Meg akartam váltani a világot, azzal a naív, de nagyon erős hittel, hogy a világnak pontosan erre van szüksége. Aztán mire rájöttem, hogy nem így van, addigra már nem lehetett abba hagyni.

tem, hogy ha megváltani nem is, azért változtatni lehet a világon, és akkor már volt értelme mindennek.

És sok minden változott is. Igaz, sokan voltunk hozzá, így aztán kellett, hogy legyenek eredményeink is.

És a lapnál is sok minden változott...

Az első írásaim, amelyek után ott volt a nevem... hírek, tudósítások, névtelenül, mert akkor már nem a név volt a fontos, aztán komolyabb feladatok, megint teljes névvel, mert felelősen kellett megírni, hogy valahol hiba történt, hogy valami nem úgy sikerült, ahogy kellett volna...

Aztán a mi hibánk, amikor a csodálatos, világmegváltó szándékaink siralmas nyavalygássá váltak, mert még nem tudtuk, hol kell keresni a lényegét. És arra is sokszor rá kellett jönnünk, hogy valahol nem jól csináljuk a dolgunkat, mert nem mindig tudjuk, mik a valódi érdekeink, és hogyan kell úgy írni, hogy ne a lényegtelen, hanem a valóban fontos, a valóban sokunkat érintő és érdeklő kérdésekkel teljen meg a lap.

6 KÖZGAZDÁSZ

Kozma Judit

Két gondolat a „Plakátok” körül

Vita

A Plakátok című cikk frója, a címet képező hirdetőállványokon kívül, egy élő problémába ütközött. A folyosót inkább díszítő, mint a figyelmet felhívó plakátok ürügyén én is szeretném papírra vetni kavarogó gondolataim töredékét.

1. A KLUB, MINT OLYAN.

Idegen tőünk az a beidéz-ződés, hogy a klubról beszélve szivarozó úriembereket képzeljünk el süppedő bőrfotelekben a bridszasztal körül; régen a klubtagságot a rang és vagyoni helyzet határozta meg. Egy dolognak azonban ma is érvényesülnie kellene: a klub zártkörűségének. A klub azért klub, mert korlátozott számú, nyilvántartott tagsága van, életét meghatározzák az általa kialakított magatartás-szabályok. Ilyen fajta klubról nálunk több okból nem beszélhetünk: például a külön helyiség hiánya miatt, amely nélkül lehetetlen a tagok számára közvetlenebb emberi kapcsolatokat létrehozni, meditativ beszélgetésbe bonyolódni, stb.

Ma a klubtagságot az érdeklődési kör (zene-film, stb.) határozza meg. Ennek tudható be, hogy a klub mindig zártkörű, „exkluzív” valami. Természetesen hallgatóink nagy létszáma miatt nem mindeki lehetne klubtag. (Nem is annyira azért, mert a hallgatók kívülrakerednek, hanem mert kevés a klubtagjelölt).

Klubba járni nálunk nem jutalom vagy kiütetés — de még csak érdem sem. Jelenleg kialakult egy törzsgárda, megteremtve a maga számára megfelelő légkört.

Minilétszámuk miatt tagsági igazolványra gondolni értelmetlen dolog. A törzsgárdán kívül látogatják a klubot azok az „alkalmi vendégek”, akik a klub rendezvényeit ismeretanyaguk bővítésére szolgáló potenciális lehetőségek tekintik (épp úgy, mint az Egyetem Színpad vagy a TIT-rendezvényeit), amellyel vagy élnek, vagy sem.

2. LÁTÓSZÖG.

Igy jutottam el tulajdonképpen a cikkíró által felvetett problémához.

En azonban nem a hallgatóknál észlelhető alacsonyabb műveltségi színvonal miatt verném félre a harangot! Hanem inkább azért, ami nem csak a mi egyetemünkön tapasztalható jelenség: — a közöny miatt!

(Ez sokszor még a szakmába vágó előadásokon is tapasztalható.)

Nyilvánvaló, hogy a rendezvények gyér látogatottságának okát nem kizárólag a tanulással járó elfoglaltságban kell keresnünk, hiszen egy Alfonzó- vagy Bárdi-esten a klub mindig zsúfolt. A szakmai előadásokon, vitákon pedig tapasztalható érdektelenség, közöny oka inkább az, hogy a hallgatókban nincs meg az igény ismereteiknek, a kötelező irodalomnál szélesebb

körü bővítésére. És ha nincs igény, fel kell támasztani!

Jelenleg az egyetem oktatási rendszere tálcán kínálja azt az ismeretanyagot, amelynek elsajátításához kötik a diploma megszerzését. Ezért a hallgató nem érzi szükségének, hogy azon túl is foglalkozzon a szakterület — nemhogy egyéb terület — kérdéseivel. Nem kellene minden megkövetelt anyagot tájékozottan rögzíteni, mert ez — bár igényt is ad — merev határt szab az ismeretek bővítésének. A probléma megoldására a már meghirdetett új vizsgarendszer hívott. A vizsgázatóknak nagyobb lehetőséget kellene adni, hogy a kevésbé számonkért lexikális tudás mellett a hallgató szakirodalmában való jártasságát is felmérje. Ilyen módszer kiküszöbölne például, a most még fennálló (ötös és ötös közötti) jegykülönbségeket.

Az NDK-ban már bevezetett általános intelligencia teszt-rendszert, gondolom, itt egyetemünkön is örömmel üdvözölnénk, mely bizonyos mértékig befolyásolná az év végi jegyet vagy a diploma minősítést.

A teszt ellenőrzőinek csak annyit, hogy e széleskörű intelligencia-vizsgák jó eredménye széles ismeretanyagot feltételez,

ahonnan Thackeray, Camus, de még Moldova vagy Sartre sem marad ki. Szerintem, ilyen igényű követelmény mellett a hallgatók jobban felhasználják a klub által nyújtott lehetőségeket, sőt súlyoznák azokat, hogy melyikkel éljenek.

Csiszér Agnes

...a KÖZGAZDÁSZ-ban olvastam

Kedvenc olvasmányaim közé tartozik az Ifjúsági Magazin levelezési rovata, meg azok a viták, ahol ugyan csak olvasóleveleket közölnek. A tinédzserek levelei mindig friss hangúak és közérthetőek. Nagyon egyszerűen és világosan fejezik ki magukat. Gyakran írnak falrengető számárságokat, de mindig akad, aki ezekről ugyanolyan egyszerűen és kerestelenül megírja, hogy számárságok.

Úgy látszik azonban, hogy azoknak a fiataloknak egy része, akik bekerülnek az egyetemre, már méltóságán alulinak tartja a „színvonalatlannal” közérthető szöveget. Legalábbis erről győződtem meg engem a KÖZGAZDÁSZ április 17-i számának egyik-másik közleménye.

Itt van például a negyedik oldalon egy hozzászólás a „Vidékről jöttem” vitához. Aszongya, hogy aszongya:

„Nemcsak előttem világos az, hogy vidék—Pest objektív különbségéből levezetve kell feltárni a tudatban meglévő nem elhanyagolhatóan ritka, de azért nem is veszélyes gyakori tudatos vagy ösztönös elégedetlenkedést.”

(A szerző szerint ez világos!)

„A közvetítettség az egyén és társadalom, az egyén és tudományok, művészetek, valamint politika között Pesten sokkal erősebbek, mint vidéken.”

(Ha jól értem, ez azt jelenti, hogy a vidéki egyén jobb helyzetben van, mert ő kevésbé közvetített, vagyis közvetlenebb kapcsolatban van tudománnyal, művészettel, politikával, sőt — urambocsá! — kapcsolatban van még a társadalommal is.)

„Klikknek az efféle tömörülést tekintem, amely a legkülönfélébb objektív és szubjektív okok miatt, ösztönösen vagy tudatosan kizárja a közösségből az integrálódás folyamatát, egyáltalán lehetőségét. Klikk tehát az a tömörítés, amelynek tagjait kicsinyes vagy kevésbé kicsinyes, rövidebb vagy hosszabb ideig érvényesülő érdekek integrálják egymáshoz.”

(Vagyis a klikk olyan tömörülés, amelyben nem lehetséges az integrálódás, továbbá amelyek tagjait bizonyos érdekek integrálják — integrálódni vagy nem integrálódni, ez itt a kérdés! Továbbá a definíció második része szerint klikk egy szakszervezet, vagy klikk a KGST, mert ezek is olyan tömörülések, amelyeknek tagjait... kevésbé kicsinyes és... hosszabb ideig érvényesülő érdekek integrálják egymáshoz.)

Az első oldalon van egy cikk: A szakosodás előtt — kommentár nélkül c. alatt. Ebben olvastam, hogy:

„A szocialista szektorban foglalkoztatott felsőfokú képzettséggel rendelkező 15 csoportba sorolt alkalmazottak kereseti rangsorában a közgazdászok a harmadik helyet foglalják el.”

(En még egy olyan szocialista szektorban foglalkoztatott csoportot sem láttam, amely felsőfokú képzettséggel rendelkezett volna. Egyébként a mondat majdnem érthető.)

A debreceni Felsőoktatási Nevelési Konferenciáról szóló cikkben is olvastam egy-két érdekességet:

„Míg tavaly Szegeden, az idén Debrecenben... tartották meg... a II. Országos Felsőoktatási Nevelési Konferenciát.”

(Csak azt tudnám, ha már tavaly Szegeden tartották II. konferenciát, akkor az idei miért nem III.)

Ugyanebben a cikkben olvasom, hogy a Műegyetemen jól beváltak a „MORENO” szisztéma szerinti, hallgatókról készített jellemzések. Vajon minek a rövidítése lehet ez a MORENO? Hiszen az ilyen csupa nagybetűvel írt úgynevezett betűszavak rendszerint rövidítések. (PL a MADOME — könnyű kitalálni — annyit jelent, hogy Magyar Dolgozók Országos Művészfényképező Egyesülete.) De, hogy a MORENO mi lehet? Remélhetőleg valaki, aki szociológiát hallgat, csak tud erről valami felvilágosítást adni.

Rádi Péter

